

Hjælpeværktøj ved tilsyn af produktionsareal

Ved godkendelse/tilladelse efter §§ 16a og 16b, skal der fastsættes vilkår til det ansøgte produktionsareal i de enkelte staldafsnit samt krav til dyretype, staldsystem og evt. anvendelse af miljøteknologi.

Ved tilsyn skal tilsynsmyndigheden kontrollere at produktionsarealet ikke er større end det godkendte, at det anvendte antal m² produktionsareal er korrekt samt at dyretyper, staldsystem og evt. anvendelse af miljøteknologi ligger indenfor rammen af tilladelsen/godkendelsen.

Inden tilsynet kan kommunen med fordel vurdere, om produktionen syntes rimelig inden for det godkendte/tilladte antal m². Virker husdyrproduktionen sandsynlig og der ikke går dyr i områder, der ikke er godkendte hertil, er yderligere indsats i forhold til tilsyn med produktionsarealer mindre vigtig.

Miljøstyrelsen har til dette formål udarbejdet nedenstående tabel 1, som angiver gennemsnitsproduktionen per m² produktionsareal for forskellige dyretyper ved udnyttelse af staldanlægget indenfor rammerne af dyrevelfærdsreglerne.

Denne tabel kan kommunen anvende til, at kontrollere om det er sandsynligt at husdyrproduktionen kan gennemføres indenfor rammerne af den eksisterende godkendelse. Det skal dog bemærkes at i forhold til at anvende tabellen, kan det helt lovligt produceres mere per m² end gennemsnitsproduktionen, hvis effektiviteten i produktionen er høj ligesom at produktionen også kan være lavere end gennemsnittet.

En effektiv produktion kan være betydeligt bedre end gennemsnittet, så kommunen bør ud fra gennemsnitsproduktiviteten, afvigelsen fra denne og den generelle vurdering af husdyrbrugets effektivitet m.m. vurdere, om en mere grundig vurdering af husdyrbrugets produktionsarealer er nødvendig.

I den forbindelse kan det være nødvendigt at få adgang til staldene, og /eller bede landmanden om dokumentation for produktionsarealets placering og indretning. – f.eks. i form af en nøjagtig tegning af staldens indretning med opmåling af produktionsarealet. **Det er derfor helt afgørende for brugen af tabellen, at den kun anvendes vejledende og som et af flere værktøjer til at se på produktionen på husdyrbruget.**

Hvis der ved tilsynet konstateres, at der anvendes arealer, som ikke er tilladt/godkendt, skal der indskræpes som en overtrædelse af tilladelsen eller godkendelsen.

Såfremt der ikke konstateres flere produktionsarealer end tilladt, men der produceres flere dyr end der må på arealerne i forhold til dyrevelfærdskravene, bør det overvejes, om der skal rettes henvendelse til Fødevarestyrelsen. Ved formodet overtrædelse af dyrevelfærdskravene er det Fødevarestyrelsen, der er myndighed på overtrædelsen.

Tabel 1 nedenfor tager udgangspunkt i de beregnede dyrevelfærds-krav, der er benyttet til at beregne emissionsfaktorerne. Se evt.

<https://mst.dk/media/134660/au-rapport-fra-produktionsbaseret-til-arealbaseret-emissionsberegning-de.pdf>

Eksempel på anvendelse af tabel 1 ved tilsyn.

For en godkendelse er der i husdyrgodkendelse.dk har anført 100 m² produktionsareal med en valgt dyretype og staldsystem med ”malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter” og 100 m² ”kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse”. Tilladelsen/godkendelsen giver derved mulighed for at have både malkekøer og kvier på de 100m².

I tabel 1 skelnes der mellem et arealkrav til hhv. malkekøer og kvier. Til vurdering af om produktionsarealets størrelse, er realistisk i forhold til dyreholdets størrelse, kan der med fordel hentes oplyser fra CHR-registeret om dyreholdets størrelse. Disse oplysninger kan så anvendes til beregning af om produktionen syntes rimelig inden for det godkendte/tilladte antal m².

Det skal bemærkes, at arealet for kælvningsbokse er medregnet i m² kravet for mælkekøer på sengestald.

Desuden skal der gøres opmærksom på, at arealkravene for fx kvægstalde har ændret sig med tiden. Der findes stadig mange kvægstalde, som er bygget før seneste lov om hold af kvæg, og disse stalde skal opfylde arealkrav på et senere tidspunkt. I disse stalde vil produktionsarealet per dyr kunne være mindre end de produktionsarealer, der fremgår af i rapporten og tabel 1.

Tabel 1: Husdyrproduktion inden for dyrevelfærdskravene med gennemsnitlig produktivitet

Søer (m2 per årssø)		Malkekøer (m2 per årssø)	
Søer med grise til fravæning	2,84	Tung race uden opdræt	7,99 m2 for sengebåsestalde / 8,36 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde*
Søer, bidrag fra farestald	1,09	Jersey uden opdræt	6,61 m2 for sengebåsestalde / 6,90 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde*
Søer, bidrag fra løbe- og drægtighedsstald	1,75	Opdræt (m2 per årssø)	
Avlsorner (ornestationer)	3,0 (pr. orne for ungorner til kønsmodenhed) 6,0 (pr. orne for kønsmodne avlsorner)	Tung race	3,82 m2 for sengebåsestalde / 4,16 - 5,10 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde**
Smågrise indtil ca. 30 kg (prod. per m2)		Jersey	2,99 m2 for sengebåsestalde / 3,56 - 3,83 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde**
Konventionelt	19,8	Småkalve (per m2 per år)	
Slagtesvin fra ca. 30 kg (prod. per m2)		Tung race	1,31
Konventionelt	5,7	Jersey	1,44
Økologisk	1,26	Slagtekalve 0-6 mdr. (prod. per m2 per år)	
Slagtefjerkræ (prod. per m2)		Tung race	1,24
Konventionelle slagtekyllinger (30 dage)	236	Jersey	1,35
Konventionelle slagtekyllinger (32 dage)	200	Slagtekalve 6 mdr til slagtning (prod. per m2 per år)	
Konventionelle slagtekyllinger (35 dage)	161	Tung race	0,4 (0,39-0,44 afh. af staldsystem) **
Konventionelle slagtekyllinger (40 dage)	118	Jersey	0,5 (0,44-0,56 afh. af staldsystem) **
Skrabekyllinger (56 dage)	60	Ammekøer (m2 per årssø)	
Økologiske kyllinger (63 dage)	51	< 400 kg	6,8 m2 for sengebåsestalde / 4,1 - 5,2 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde**
Kalkuner, hunner	15,3	400-600 kg	7,4 m2 for sengebåsestalde / 6,1 - 7,6 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde**
Kalkuner, hanner		>600 kg	8,4 m2 for sengebåsestalde / 8,1 - 10,7 m2/årsdyr for dybstrøelsesstalde**

Ænder	30,5		
Gæs	11,9	Avlstyre	20
		Andre dyretyper (m2 per årsdyr)	
Høner (årshøner per m2)		Heste, under 300 kg	6,8
Burhøner	12,6	Heste, 300-500 kg	10,9
Skrabehøner	8,3	Heste, 300-500 kg	12,3
Frilandshøner	8,3	Heste, over 700 kg	12,3
Økologiske høner	5,5	Får og geder	2
Rugeægshøns, gulvdrift+ gødningskumme	6	Mink, bure og gødnings-render	0,94
Hønniker (prod. per m2)			
Hønniker, bure	87,5		
Hønniker, gulvdrift	49		

* egentlige dybstrølesstalde og ikke fx kælvningsbokse med dybstrøelse

** Intervallet indikerer, at produktionsarealet per årsdyr afhænger af opstaldningssystemet. Der findes således flere typer af bokse med dybstrøelse, og deres indretning påvirker produktionsarealet. Det fremgår af ”del 2 rapporten se evt. tabel 1-41 ” ved dette link: <https://mst.dk/media/134660/au-rapport-fra-produktionsbaseret-til-arealbaseret-emissionsberegning-de.pdf>